

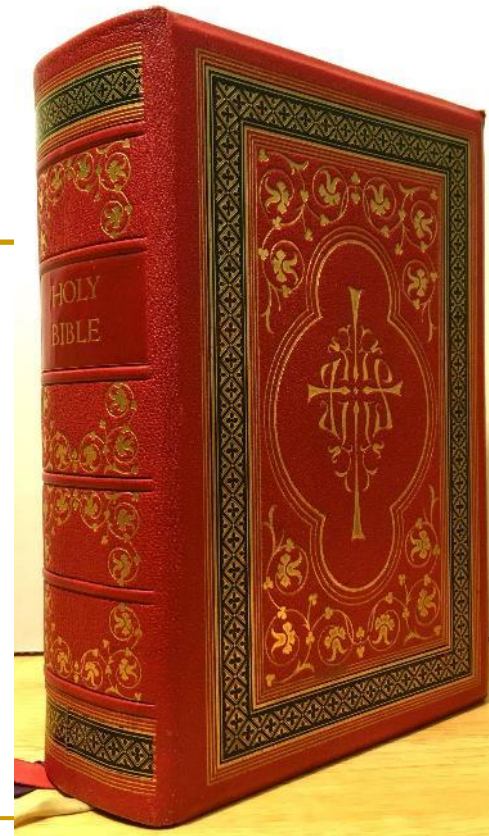
ECTS 3

četvrtkom u 9:15

dv. Kolvenbach

1. *Kršćanska Biblija*

**2. *Judita –
paradigma***

A) Zašto čitamo Bibliju?

**B) Knjiga o Juditi – *paradigma*
za čitanje Svetoga pisma**

ECTS 3

četvrtkom u 9:15

dv. Kolvenbach

Uvod u Bibliju

UP0060; ISVU: 23559

Opći uvod u Sveto pismo Staroga i Novoga zavjeta

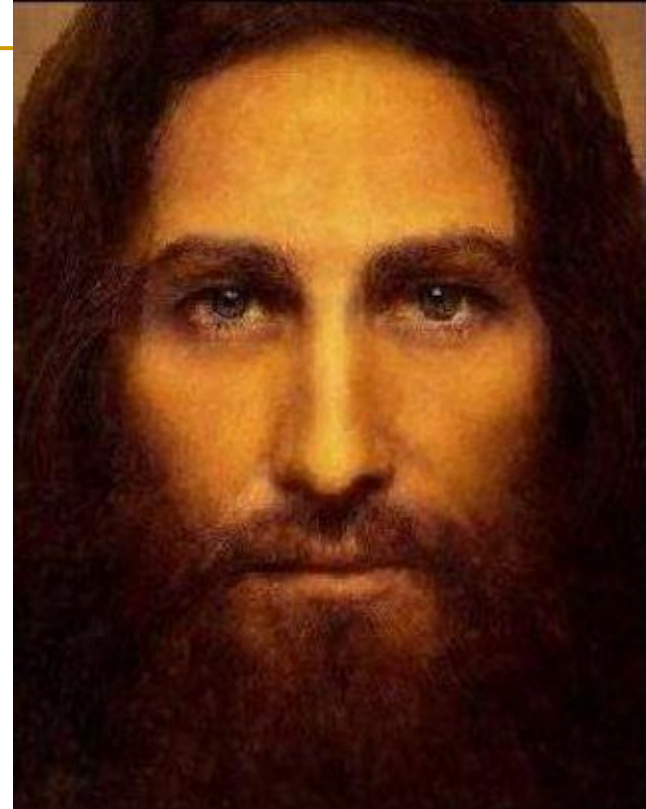
Ljetni semestar ak. g. 2021./22.

Niko Bilić, SJ

amdg.ffrz.hr → nastava

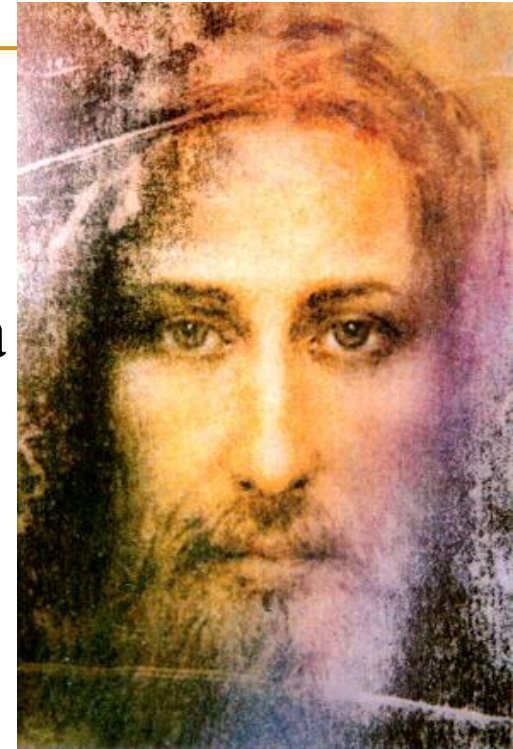
Zašto čitamo Bibliju?

- **Cilj (Ef 4,13): savršen čovjek**
- **Mjera: Krist**
 - **Pavao ostvario (Gal 2,20):**
- **Krist živi u meni!**
 - **Ja u njemu (Iv 15,5)**
- **Usvojiti Riječ, čitanje u Duhu**
 - **Iskustvo učenika na uskrsni dan (Lk 24,32.45):**
- **Uskrsli Krist *otvara* Pisma (24,32 usp. 31)**
- ***Otvora* im pamet da razumiju Pisma (24,45)**
 - ***Treba* da se ispuni sve (44)**

Kristov život u Pismu

- Prvi izvještaj o uskrsnuću (1 Kor 15,4):
- **Krist pokopan i uskrišen po Pismima**
 - Umro po Pismima (15,3)
 - Ispunjeno proroštvo (Mt 1,22s):
- **Emanuel – začet, rođen (Iz 7,14)**
 - Mesija: spašava od grijeha (Mt 1,21)
 - Na križu (Iv 19,37):
- **Gledat će koga su proboli (Zah 12,10; Iv 19,37 usp. Ps 22,18)**
 - Vječna Riječ od početka prisutna (Post 1):
- **“i reče Bog” 11x u Post 1**
 - Prorok prima Riječ (Pnz 18,18)

Isusovo djelo – *soteriologija*

- Dolazak Isusov u Iz 40,3?
- pripravite put Gospodinu
Iz 40,3 = Mk 1,3
- Isusovo poslanje u Iz 61,1s?
- “Duh Gospodnji na meni je”
Iz 61,1 = Lk 4,18
- Sluga Božji u Iz 53,6 i 52,13:
- יהוה je svalio na nj bezakonje nas sviju (Iz 53,6)
- uspjet će sluga moj, podignut će se, uzvisiti i proslaviti (Iz 52,13)
- Kristova smrt i uskrsnuće

Knjiga o Juditi – *paradigma za čitanje Svetoga pisma*

Slaba, a snažna Judita – spasiteljica

- ❖ **Bog spašava svoj narod rukom udovice**
- ❖ **16 poglavlja na grčkom o יהודית *jêhûdît***
- ❖ **hrvatska povijest: Marulić, Gavran**

Priprava spasenja

- ❑ *Kako ulazi u Bibliju (8,1.9)?*
- “Čula je” – žena koja sluša (8,1.9)
 - ❑ Odgovor na krik naroda Bogu (7,19.29)
- Tek u Jdt 8 = u pozadini
- Kći Merarijeva (8,1; 16,6)
 - ❑ potrebna zaštite
- Udovica! – bez muža
 - ❑ Posebna skrb Božja
 - ❑ Bogu posvećena, do smrti (16,22)
- Asketski živi, na glasu (8,8),
 - ❑ do koje dobi (16,23)?
- Doživjela preko 100 (16,23)

Priznat autoritet

- **Pristup glavarima u 8,10.14.24?**
 - Doziva ih po sluškinji (8,10)
 - “braćo!” (14.24)
 - Poučava ih (8,12.26)
 - “postavljate se iznad Boga” (12)
 - Abraham i Jakov bili na kušnji (26)
- Što traže glavari (8,31):
- Zagovor: “Moli za nas!” (31)
- Judita najavljuje *Božje* djelo (8,33):
- Mojom rukom spas Izraelu (33)
 - “Ojačaj moju ruku!” (9,9.10)

Iskonska bitka

- “Nabukodonor” – šifra (1,7)
 - kralj Asiraca, u Perziji, s grč. pokrajinom
 - koji vlada i nad Damaskom (Aram)
- Titula u 2,5? Protivnik u 1,13?
 - “gospodar sve zemlje” (2,5)
 - Rat s Arpakšadom (1,13 usp. Post 10,22)
- Nakana u Jdt 2,3:
 - uništenje svih nepokornih (2,3)
 - ili uništenje ili čašćenje Nabukodonozora (3,8) – usp. Iz 14,12
- Grad “Betulija” (8,11 itd.)
- [betula] djevica (Šimunova sestra Jdt 9,2 usp. Post 34), [bet-El] dom Božji

Božja pobjeda

- **Judita zadivljuje ljepotom 10,7.14.19.23**
 - Izraelci (10,7)
 - Asirske straže (14)
 - ispred i u šatoru (19.23)
 - Holofernu srce lupa (12,16)
- **Judita zadivljuje mudročću (11,20s)**
 - Asur: “nema ravne u pameti” (11,21)
 - Izrael: Od mladosti mudrost (σοφία 8,29)
 - Zna za Holoferna (10,13) i Ahiora (11,9)
- **Dovitljiv govor Holofernu (11,5-19), slažu se (16.22)**
- **“Bog me je poslao” (16) – “Bog te je poslao” (22)**
- **Bog će mojom rukom izvesti svoje djelo (12,4)**

Judita – moliteljica

- *Prije djela u Jdt 9?*
- molitva – kako 9,1; 10,2; kada 9,1?
 - Ničice, u liturgijsko vrijeme
 - Odgovor na molbu glavara
 - Priprava za akciju
- *Iz tabora svake noći (12,8):*
- na molitvu (12,8)
- *Prije udarca (13,4s.7):*
 - “Bože svrni pogled na djelo ruku mojih” (13,4s)
 - “Ojačaj me danas” (7)
- = dvaput moli

- *Koliko puta udara (13,8)?*
- dvaput (8) – snaga Božja
 - Zlo u korijenu, samu glavu
 - Njegovim oružjem
- *napadači u 14,3; 15,2s?*
- bježe (14,3; 15,2s)
– rat Gospodnji

Zahvala Bogu

- *Poziv Juditin 3x u 13,14:*
- **Hvalite Boga! 3x (13,14)**
 - *Tko je i kako hvali u 15,8.10?*
- **Jeruzalem (8): “rukom svojom sve si to učinila” (15,10)**
 - **Voditeljica u hvali u 15,14:**
- **Judita pjeva, narod prihvaća (15,14)**
 - “Slavite Boga” (16,1)
 - “Svlada rukom jedne žene” (16,5)
- ***Juditina slika o Bogu u 9,7; 16,2?***
- **κῦριος koji *mrvi, dokončava* ratove (9,7; 16,2)**
– drobi, razbija, konflikte pretvara u prah

